

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 1 1 T 5 0 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

GASTRONOMIJA IN TURISTIČNE STORITVE

Izpitna pola 2

Četrtek, 10. junij 2021 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

*Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, ravnilo ter
numerično žepno računalno brez grafičnega zaslona in možnosti simbolnega računanja.
Kandidat dobi konceptni list. Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje 8 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani (1–12), od tega 2 prazni. Barvna priloga ima 2 strani (13–14).

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. V hotelu čisti prostore zunanji izvajalec, ki izda vsak mesec račun v vrednosti 2.000 EUR za čiščenje celotnega hotela. S tem stroškom morajo v hotelu obremeniti v preglednici navedena stroškovna mesta. Odločili so se, da bodo kot osnovo za izračun ekonomskega ključa, po katerem bodo razdelili stroške čiščenja na stroškovna mesta, izbrali površino stroškovnega mesta.

- 1.1. Izračunajte ekonomske ključe glede na izbrano osnovo. Nato porazdelite stroške čiščenja na posamezna stroškovna mesta, ki so navedena v preglednici. Izračune napišite v preglednico.

Stroškovna mesta v hotelu	Površina stroškovnega mesta v m ²	Ekonomski ključ v %	Strošek čiščenja stroškovnega mesta v EUR
Prenočitveni del	500		
Restavracija	200		
Velnes z bazeni	250		
Uprava	50		
Skupaj hotel	1000	100	2.000

(4 točke)

- 1.2. Zakaj morajo v hotelu stroške čiščenja hotela razdeliti na posamezna stroškovna mesta po ekonomskem ključu?

(1 točka)

- 1.3. Katero osnovo bi izbrali v hotelu, če bi želeli razdeliti stroške amortizacije na posamezna stroškovna mesta?

(1 točka)

2. V hotelu imajo izven sezone velik upad prometa, zato morajo sprejeti začasno odločitev o upravičenosti nadaljnega poslovanja. Preglednica prikazuje mesečne podatke o stroških in prihodkih hotela pri manjšem obsegu prodanih nočitev izven sezone.

2.1. Izračunajte manjkajoče podatke v preglednici.

Št. nočitev	Celotni stalni stroški FC v EUR	Celotni spremenljivi stroški VC v EUR	Celotni stroški TC v EUR	Prihodek v EUR	Poslovni izid v EUR
500		25.000	55.000	20.000	
1000		33.000	63.000	40.000	

(2 točki)

- 2.2. Iz podatkov v preglednici presodite in utemeljite, ali je hotel upravičen poslovati, če beležimo 500 nočitev na mesec.

Presoja: _____

Utemeljitev: _____

(2 točki)

- 2.3. Iz podatkov v preglednici presodite in utemeljite, ali je hotel upravičen poslovati, če beležimo 1000 nočitev na mesec.

Presoja: _____

Utemeljitev: _____

(2 točki)

3. Slovenija ima bogato kulinarčno dediščino in štiri jedi, zaščitene z označbo zajamčena tradicionalna posebnost.

3.1. Poimenujte jedi na slikah 1, 2 in 3 v barvni prilogi. Odgovore napišite na ustrezno črto.

Slika 1 prikazuje _____.

Slika 2 prikazuje _____.

Slika 3 prikazuje _____.

(1 točka)

3.2. Utemeljite, zakaj sladica na sliki 4 v barvni prilogi ne more biti zaščitena kot zajamčena tradicionalna posebnost.

(1 točka)

3.3. Pojasnite pomen označbe zajamčena tradicionalna posebnost.

(1 točka)

4. Gospod Furlan je star 58 let, visok 185 cm in tehta 82,5 kg. Dela kot hišnik v osnovni šoli, prosti čas pa porabi za ribolov in vrtnarjenje.
- 4.1. Izračunajte gospodov indeks telesne mase (ITM) in določite njegovo stanje prehranjenosti.
Izračun ITM:

Stanje prehranjenosti: _____
(2 točki)

- 4.2. Iz preglednice Orientacijske vrednosti za povprečen vnos energije pri osebah z ITM v mejah normalnih vrednosti izračunajte gospodove dnevne energijske potrebe.

Starost (leta)	Vrednosti za veliko telesno dejavnost		Vrednosti za zmerno težko telesno dejavnost		Vrednosti za majhno telesno dejavnost	
	kJ/kg		kJ/kg		kJ/kg	
	moški	ženske	moški	ženske	moški	ženske
15 do manj kot 19	254	233	195	182	165	152
19 do manj kot 25	228	216	173	165	148	140
25 do manj kot 51	220	212	165	165	144	140
51 do manj kot 65	203	203	148	148	135	135
od 65 in starejši	195	195	144	140	127	127

Preglednica: Orientacijske vrednosti za povprečen vnos energije pri osebah z ITM v mejah normalnih vrednosti

(Prirejeno po: Referenčne vrednosti za vnos hranil, str. 26, Ministrstvo za zdravje, Ljubljana 2004.)

Izračun dnevne energijske potrebe:

(1 točka)

5. Na trgu lahko najdemo različne mlečne izdelke.

5.1. Med opisanimi mlečnimi izdelki izberite tistega, ki je najprimernejši za vključevanje v otroške jedilnike. Izbiro utemeljite.

	Sestavine
Izdelek 1	pasterizirano mleko z 1,3 % mlečne maščobe, sadni pripravek jagoda 14 % (sladkor 13 %, jagodni sok iz koncentrata, aroma, barvilo karmin), termofilne mlečnokislinske bakterije s poudarkom na <i>Lactobacillus acidophilus</i> in <i>Bifidobacterium animalix</i>
Izdelek 2	jogurt iz polnomastnega mleka, jagode, sladkor 9 %, škrob, zgoščeni sok rdeče pese za obarvanje
Izdelek 3	jogurt iz pasteriziranega mleka s 3,8 % mlečne maščobe, sladkor 13,5 %, sadni pripravek 10 % (voda, jagode, sladkor, modificiran koruzni škrob, zgoščena jagodna kaša, gostilo karagenan, konzervans: kalijev sorbat, barvilo: karmin, aroma, sredstvi za uravnavanje kislosti: natrijevi citrati, citronska kislina)

Najprimernejši mlečni izdelek v otroškem jedilniku je _____.

Utemeljitev: _____

(1 točka)

5.2. V katero skupino mlečnih izdelkov (glede na način izdelave) uvrščamo opisane izdelke?

_____

(1 točka)

5.3. Med naštetimi jedmi izpišite dve, ki vsebujeta mleko oz. mlečne izdelke:

prosta povitica, matevž, pohorski pisker, prleška gibanica, bograč, masovnik, frtalja, fuži

_____

_____

(1 točka)

6. Natančno preberite spodnje besedilo in rešite naloge.

»Vsemu sem se čudila, iznajdljivosti in spretnosti partizanov, ki so v takem okolju postavili bolnišnico, pa divjemu, globokemu koritu, ki so ga tisočletja ustvarjale naravne sile.«

(Vir: <https://www.pomurec.com>. Pridobljeno: 10. 11. 2019.)

6.1. Poimenujte kulturni spomenik v bližini Cerkna, imenovan po osebi, ki je napisala zgornje besedilo.

Ime kulturnega spomenika: _____

(1 točka)

6.2. Odbor za evropsko dediščino pri Evropski uniji je spomeniku, omenjenemu v nalogi 6.1., podelil posebno zaščito. Poimenujte zaščito in zapišite še en primer spomenika, ki ima v Sloveniji enako zaščito.

Zaščita: _____

Primer spomenika: _____

(1 točka)

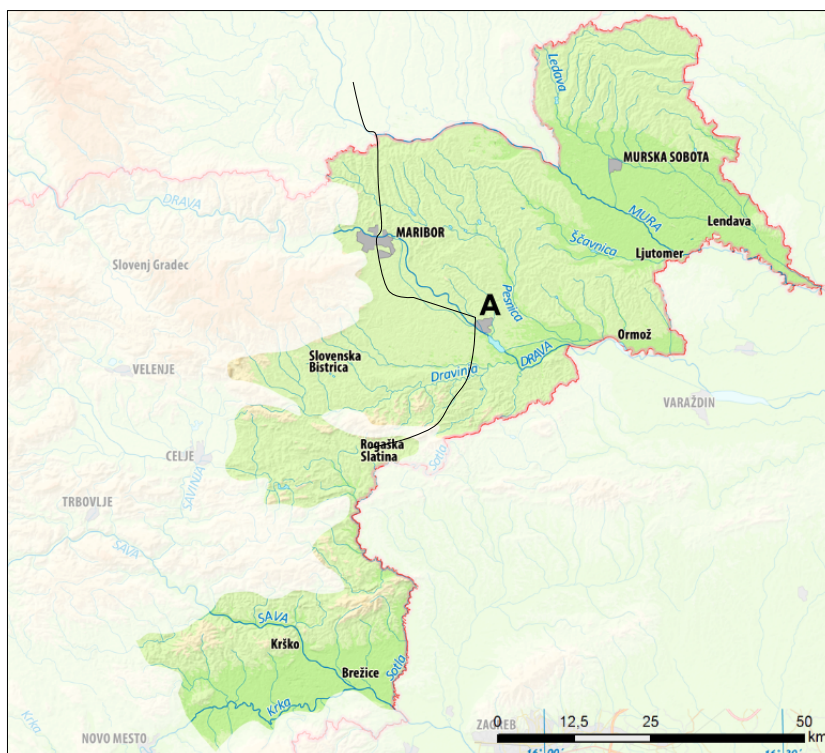
6.3. Poleg kulturnega spomenika, omenjenega v nalogi 6.1., navedite še dva primera naravne ali kulturne dediščine, ki sta del turistične ponudbe Cerkna in njegove okolice.

_____
_____

(1 točka)

7. Na zemljevidu je označena pot gostov iz Avstrije v Rogaško Slatino, kjer bodo preživelci počitnice.

(Prirejeno po: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2655/index.html>. Pridobljeno: 5. 12. 2019.)

- 7.1. Na poti do Rogaške Slatine se bodo ustavili v kraju, ki je na zemljevidu označen s črko A. Poimenujte kraj, ki je na zemljevidu označen s črko A.

(1 točka)

- 7.2. Kraj A ima veliko prepoznavne kulturne dediščine. Navedite dve kulturni znamenitosti, ki si ju lahko ogledajo v tem kraju.

(1 točka)

- 7.3. V kraju A vsako leto ob koncu zime poteka posebna etnološka prireditev, ki je vpisana na seznam Unescove nesnovne kulturne dediščine. Poimenujte prireditev.

(1 točka)

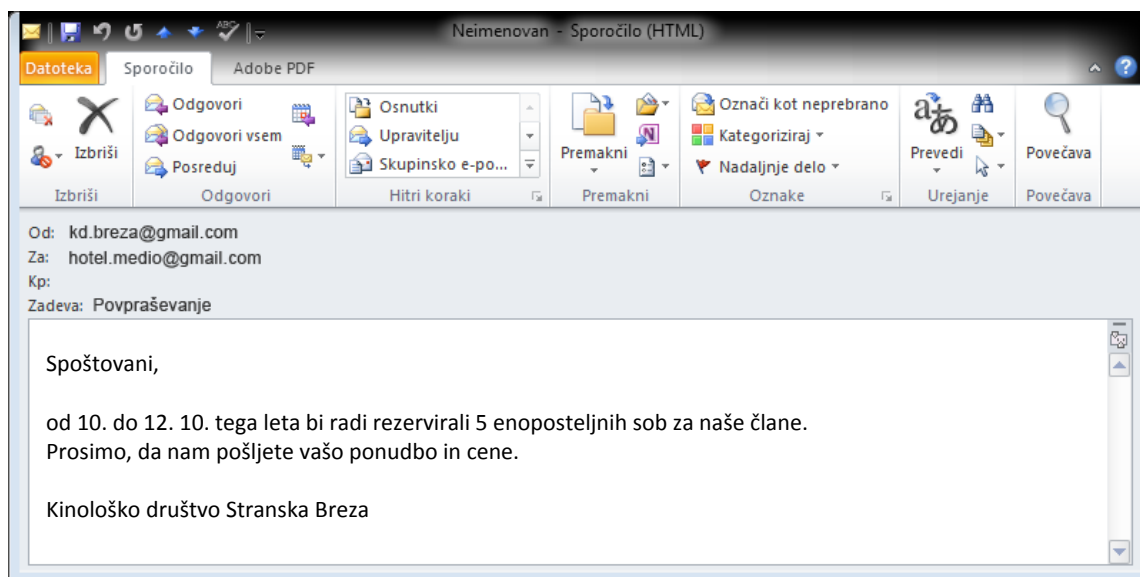
- 7.4. Poimenujte kulturnozgodovinski spomenik v Dravinjskih gorah, prikazan na sliki 5 v barvni prilogi.

(1 točka)

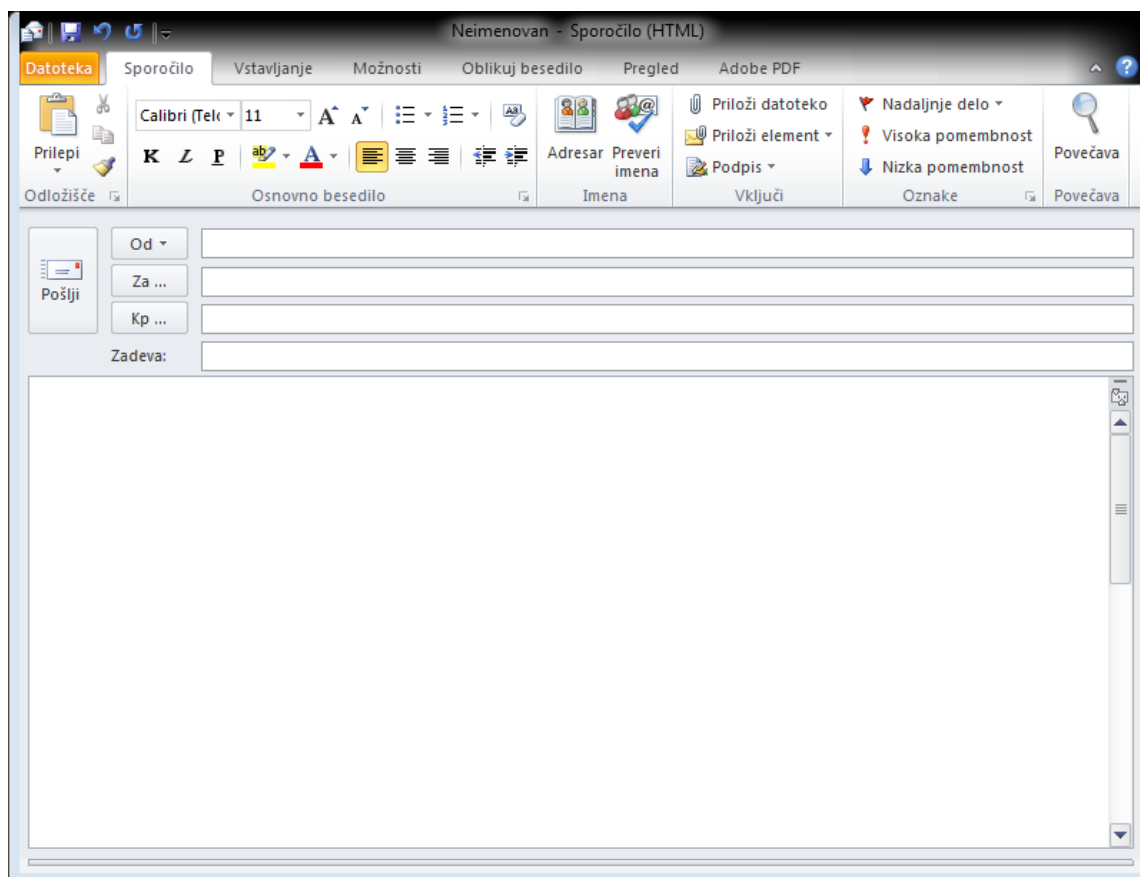

8. Na recepcijo je prispelo to elektronsko sporočilo:

Pripravite odgovor kinološkemu društvu in ga vpišite v spodnje e-sporočilo. Pri tem upoštevajte ta dejstva:

- v navedenem terminu je hotel precej zaseden,
- vaš hotel je garni,
- na voljo imate omejeno število sob, primernih za hišne ljubljence.

(2 točki)

Prazna stran

Barvna priloga (k Izpitni poli 2 – Gastronomija in turistične storitve)

Slika 1

(Vir: <https://www.nasasuperhrana.si/za-potrosnike/sheme-kakovosti/zajamcena-tradicionalna-posebnost/>. Pridobljeno: 20. 11. 2019.)

Slika 2

(Vir: <https://www.nasasuperhrana.si/za-potrosnike/sheme-kakovosti/zajamcena-tradicionalna-posebnost/>. Pridobljeno: 20. 11. 2019.)

Slika 3

(Vir: <https://www.nasasuperhrana.si/za-potrosnike/sheme-kakovosti/zajamcena-tradicionalna-posebnost/>. Pridobljeno: 20. 11. 2019.)

Slika 4

Slika 5

(Vir: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/35/>. Pridobljeno: 5. 12. 2019.)